
Rigmor Aasrud (Hovedindlæg)

Beklager at jeg surret med dagsordenen. Jeg må jo si at det å holde orden på papirmengden til dette møtet er en utfordring som vi kanskje kunne se på om vi kunne effektivere. Jeg tror jeg hadde «dagordningens» nr. 28, forslaget, så det har iallfall vært noen forslag til «dagordning».

Jeg er glad for at jeg får lov til å presentere samarbeidsministrenes redegjørelse for arbeidet i Nordisk ministerråd i 2012. Norge har hatt formannskapet i det nordiske samarbeidet i år, og vi har spesielt hatt velferdsstaten i et nordisk perspektiv, miljø og klima og nordisk samhörighet i fokus. Jeg er derfor veldig glad for at Nordisk råd har valgt utfordringene for den nordiske velferdsstaten som tema for statsministrenes toppmøte.

De nordiske landene må blant annet tilpasse seg demografiske endringer, med økt press på helse- og velferdstjenestene. Man må finne enda bedre løsninger på samfunnets oppgaver. Vi ønsker å beholde den nordiske velferden som vi kjenner den. Dette betyr at det er stor vilje til å tenke innovativt, til å lære av hverandres erfaringer og til å finne smarte fellesløsninger. Dette understreker viktigheten av samarbeidet og skaper nye initiativ.

Vi har i 2012 opprettet et prioriteringsbudsjett for strategiske satsinger. Avslutningen av globaliseringsinitiativene åpner for nye politiske prioriteringer for ministerrådets virksomhet. Prioriterte områder er blant annet grønn vekst og helse og velferd. Jeg mener denne nyordningen er et viktig initiativ for å skape politisk dynamikk i det nordiske samarbeidet og løfte fram enkelte områder.

Det vil bli orientert mer grundig om budsjettet – det har vi da allerede vært igjennom – og resultatene fra globaliseringsinitiativene og kommende prioriteringer i egne redegjørelser. Jeg vil likevel nevne arbeidet med en bærekraftig nordisk velferd, som ble vedtatt i år som et satsingsområde for Ministerrådets arbeid framover. Programmet bidrar til at Norden gjennom å arbeide sammen kan utvikle et bærekraftig og langsiktig velferdssystem. Det dreier seg om nye helhetlige løsninger, løsninger på arbeids-, helse- og utdanningssiden.

Arbeid med nordisk helse og velferd har vært viktig i 2012. Under statsministrenes sommermøte ble arbeidet på helseområdet spesielt trukket fram som et område med et stort potensial for økt samarbeid. De nordiske helseministrene arbeider med konkrete prosjekter som vil komme nordiske innbyggere til gode.

De nordiske ministrene som er ansvarlige for sosialområdet, godkjente og undertegnet i 2012 en ny, nordisk sosialkonvensjon. De har også vedtatt at inkludering av utsatte unge i arbeid og utdanning skal være et sentralt tema i ministerrådets arbeid fram mot 2015. Unge utenfor skole og utdanning er en stor utfordring for alle samfunn. Det er en belastning for de unge det gjelder, og det er en svært dårlig bruk av viktige ressurser i samfunnet. Nordisk barne- og ungdomskomiteé, NORDBUK, har begynt arbeidet for å se på de ulike landenes innsats for å få unge inn i arbeidsmarkedet. Flere sektorer har på konferanser i løpet av året også løftet fram ulike aspekter ved ungdomsarbeidsledighet og frafall fra arbeid og utdanning. Dette har bidratt til erfaringsutveksling og utvikling av nye initiativ på området. I ministerrådet for utdanning og forskning har man gjort et stort arbeid for å se på samarbeidsformer og organisering i egen sektor for å bidra til kreativitet og økt dynamikk.

Arbeidet med oppfølgingen av de åtte statsministerinitiativene for grønn vekst for 2011 er godt i gang i de involverte ministerområdene. Området er et prioritert felt i det nordiske samarbeidet, og Ministerrådet for fiskeri, havbruk, jordbruk, næringsliv og skogbruk vedtok under sitt møte i Trondheim i juni en deklarasjon om primærnæringenes og matvaresektorenes ansvar for grønn vekst.

Oppfølgingen av handlingsplanen for bedre helse gjennom kosthold og mosjon har også vært viktig.

I de nordiske miljøministrenes klimasamarbeid står de nordiske landenes arbeid mot utslipp av kortlivede klimadrivere høyt på agendaen. På ministermøtet på Svalbard i mars ble det undertegnet en erklæring om felles innsats for å redusere utslipp av kortlivede klimadrivere i de nordiske landene.

Den nordiske strategien for bærekraftig utvikling er revidert i år. Den nye strategien legges fram som ministerrådsforslag her på sesjonen og er en viktig videreføring av et langsiktig arbeid i ministerrådet. I flere av ministerrådene har det pågått et stort arbeid med å slutføre de enkelte globaliseringsinitiativene og formidle og videreføre resultatene som har kommet ut av initiativene.

I 2012 har særlig arbeidet med grensehindre stått sentralt. I april i år ble det arrangert en parlamentarisk temadebatt om grensehindre i alle de nordiske samarbeidene, og jeg tror mange av oss synes det var en interessant debatt.

Det har også pågått et stort arbeid med oppfølgingen av ekspertgrupperapporten om grensehindre på arbeidsmarkedet og sosialområdet, og i sommer fikk vi Solstranderklæringen om avskaffelse av grensehindre på helse- og sosialområdet. Arbeidet med å utvikle en handlingsplan om grensehindre er godt i gang, og i den forbindelse ser arbeidsgruppen også på den mest hensiktsmessige organiseringen av arbeidet. Jeg deltok selv på Grensetjänstens Morokuliens 10-årsjubileum, og jeg synes vi skal reflektere over alle de hindere som har blitt løst de siste årene, samtidig som man opprettholder fokuseringen på alle saker som fremdeles er utestående. Samarbeidsministeren fra Åland vil snakke mer om grensehinderarbeid i sin redegjørelse senere i dag.

Det nordiske samarbeidet om bekjempelse av internasjonal skatteflukt har vært framgangsrikt og bidratt til at de nordiske landene er verdensledende på avtaler om informasjonsutveksling på skatteområdet. De nordiske

landene har nå inngått avtaler om informasjonsdeling med 40 stater. Dette har ført til og avdekket at flere saker om skatteunndragelse og tilleggsskatt har kommet opp, og det har også ført til en økning av frivillige rettelser.

Flere ministerråd vil i 2012 legge fram nye handlingsplaner – på miljøsektoren, arbeidslivssektoren og kultursektoren og dessuten på det regionalpolitiske området.

Det har vært stor aktivitet også på språk- og kulturområdet i 2012. Jeg har lyst til å trekke fram beslutningen i kultursektoren om å løfte fram barne- og ungdomslitteratur. Økt fokusering på nordiske barn og ungdommer når det gjelder språk og kultur er viktig med hensyn til det framtidige nordiske samarbeidet, og er en verdi i seg selv.

Norden og velferd var temaet på årets bok- og bibliotekmesse i Göteborg. Den nordiske paviljongen hadde mer enn 70 innslag på programmet med temaer som litteraturens betydning for bildet av Norden og nordisk identitet og nye fortellerformer.

Nordisk ministerråd har i 2012 også profilert seg på ulike nordiske og internasjonale plattformer. Ministerrådet for likestilling deltok på FNs kvinnekonvensjonsmøte i New York og arrangerte to velbesøkte seminarer på minister- og ekspertnivå om nordisk likestilling.

Retningslinjene for samarbeidet med de baltiske landene og med Nordvest-Russland utløper i 2013. Vi har i år satt i gang en evaluering av Nordisk ministerråds samarbeid med disse områdene etter 2013. En arbeidsgruppe har i dialog med samarbeidspartnerne arbeidet med hvordan samarbeidet best kan utvikles i tiden framover.

Nordisk ministerråd deltok aktivt på Rio+20-konferansen i juni 2012 og arrangerte blant annet ministerdialog om miljømerking og seminarer om bærekraftig matproduksjon og om likestilling og bærekraft. Arrangementene fikk stor oppslutning og er et godt eksempel på hvordan nordiske land kan bidra med sine erfaringer internasjonalt og samtidig styrke den fellesnordiske merkevaren om en økonomisk, sosial og miljømessig

bærekraftig region.

Vi har lagt bak oss et år med mye godt nordisk arbeid. Jeg ser fram til en konstruktiv og interessant debatt om redegjørelsen og et godt samarbeid også i året som kommer, og jeg vil ønske Sverige lykke til med formannskapet i 2013.

Informasjon

Tale nummer

56

Type

Hovedindlæg

Person

[Rigmor Aasrud](#)

Speaker role

Norges samarbejdsminister

Dato

31.10.12 11:18